

SAMENWERKINGSAKKOORD MET DE VERHUISSECTOR

28 september 2016

Federale Overheidsdienst
Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

PHILIPPE DE BACKER

Belgische Kamer van Bestuurders van de Nederlandse Vereniging
Economie en Mobiliteit

Protocol van samenwerking tussen de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, het Federaal Aansturingsbureau en de sociale partners van het paritair subcomité van de verhuizingen met het oog op de strijd tegen de sociale fraude en het illegale werk in de verhuissector.

Tussen

- **De Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg**, Ernest Blerotstraat, 1, 1070 Brussel, vertegenwoordigd door P.P. MAETER, Voorzitter van het Directiecomité,
- **De Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid**, Kruidtuinlaan 50 bus 1 1000 Brussel, vertegenwoordigd door Frank VAN MASSENHOVE, Voorzitter van het Directiecomité,
- **De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid**, Victor Hortaplein, 11, 1060 Brussel, vertegenwoordigd door Koen SNYDERS, Administrateur-generaal,
- **De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening**, Keizerslaan 7, 1000 Brussel, vertegenwoordigd door G. CARLENS, Administrateur-generaal,
- **De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie**, Vooruitgangstraat 50, 1000 Brussel, vertegenwoordigd door J.-M. DELPORTE, Voorzitter van het Directiecomité,
- **De Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst**, Ernest Blerotstraat, 1, te 1070 Brussel, vertegenwoordigd door Philippe De Backer, Staatsecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude en Michel ASEGLIO, Directeur,

en volgende sociale partners

- **Belgische Kamer der Verhuizers**, Stroobantsstraat 48A te 1140 Brussel, vertegenwoordigd door Luc CHRISTIAENS, voorzitter, Didier PIERRE, ondervoorzitter/voorzitter sociaal fonds verhuizingen
- **ACV/Transcom**, vertegenwoordigd door Jan SANNEN, algemeen sectorverantwoordelijke
- **BTB/ABVV**, vertegenwoordigd door John REYNAERT, adjunct federaal secretaris

wordt volgend protocol van samenwerking afgesloten:

Voorwoord

De werkgevers- en werknemersorganisaties die zijn vertegenwoordigd in het Paritair Subcomité voor de Verhuizing, stellen vast dat bij verhuizingen voor particulieren en bedrijven, een aantal mechanismen worden gebruikt die concurrentievervalsend en marktverstoring zijn. Hoewel het gebrek aan

gekwalficeerd personeel in de verhuissector voor gevolg heeft dat de ondernemingen soms een beroep moeten doen op collega-ondernemingen van de sector, wijzen ze er op dat dit moet gebeuren met respect voor de sociale wetgeving en de veiligheid en dat alle onregelmatigheden moeten worden vermeden.

Uit bezorgdheid voor de bescherming van de consument, de sociale situatie van de betrokken werknemers en het imago van de sector, wensen de ondertekenende organisaties in samenwerking met de ondertekenende overheden de strijd aan te gaan tegen de oneerlijke concurrentie, de niet-naleving van de wetgeving in het algemeen en de geldende sociale wetgeving in het bijzonder. Dit protocol bepaalt het kader van deze samenwerking dat de sociale partners samen met de Belgische overheid en in samenspraak met de Europese actoren verder wensen te ontwikkelen. Op die manier streven alle partijen naar respect voor de van toepassing zijnde wetgeving, rechtszekerheid en eerlijke concurrentie, dit in het belang van alle betrokken partijen.

De ondertekenende partijen beslissen een gemeenschappelijke strategie te ontwikkelen om beter de strijd aan te gaan tegen de gevolgen van om het even welke vorm van het niet respecteren van de van toepassing zijnde wetgeving en/of de sectoraal bepaalde loon- en arbeidsvoorwaarden. De nadruk wordt daarbij in eerste instantie gelegd op de in bijlage aan protocol opgesomde misbruiken of onregelmatigheden.

De ondertekenende partijen bundelen hun inspanningen en gerichte acties door het sluiten van dit protocol van samenwerking, dat de strijd tegen de fraude wil optimaliseren, zowel door na te gaan op welke manier de controle-operaties beter hun doel bereiken als via de mogelijkheid om voorstellen te formuleren om de reglementering aan te passen.

De ondertekenende partijen sluiten zich aan bij de methodes voor de opsporing en de bestrijding van de fraude die systematisch worden ontwikkeld door de inspectiediensten ; de organisaties verbinden zich ertoe hun specifieke kennis en ervaring ter beschikking te stellen van de inspectiediensten en verklaren zich ertoe bereid hun bijdrage te leveren aan het werk van deze diensten om ze doeltreffender te laten werken.

De ondertekenende partijen zijn van mening dat in deze strijd tegen sociale en economische fraude, de informatie en de preventie, de opsporing en de bestraffing even belangrijk zijn.

De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg geeft haar inspectie Toezicht op de Sociale Wetten de opdracht deel te nemen aan de uitvoering van dit protocol.

De FOD Sociale Zekerheid geeft haar Sociale Inspectie de opdracht deel te nemen aan de uitvoering van dit protocol.

Het Federaal Aansturingsbureau van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst neemt deel aan de uitvoering van dit protocol.

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening geeft haar inspectiedienst de opdracht deel te nemen aan de uitvoering van dit protocol.

De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid geeft haar inspectiedienst de opdracht deel te nemen aan de uitvoering van dit protocol.

De FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie geeft haar inspectiedienst, de Algemene Directie Economische Inspectie, de opdracht deel te nemen aan de uitvoering van dit protocol.

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Dit samenwerkingsakkoord is van toepassing op alle natuurlijke en rechtspersonen die voor rekening van derden (voor particulieren, bedrijven of organisaties), hetzij met personeel, zelfstandigen, onderaannemers of gedetacheerde werknemers, goederenvervoer verrichten (zoals geregeld bij verordening (EG) nr. 1072/2009 en de wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en haar uitvoeringsbesluiten), dat bestempeld kan worden als een verhuizing.

Artikel 2 – Toepassingsveld

I. Nazicht van de gegevens

De inspectie Toezicht op de Sociale Wetten kan, desgevallend op vraag van de ondertekenende organisaties, en indien nodig, nagaan of een natuurlijke of rechtspersoon die op het Belgische grondgebied activiteiten uitoefenen die vallen onder het paritair subcomite 140.05 van de verhuizing, de van toepassing zijnde wetgeving naleven. Deze controle gebeurt op basis van de informatie waarover ze beschikken, ongeacht of het gaat om een permanente dan wel tijdelijke activiteit.

Zij kan ook andere inspectiediensten informeren over vastgestelde misbruiken en onregelmatigheden, die buiten haar bevoegdheidsdomein vallen.

Binnen de grenzen van de wetgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zullen de inspectiediensten deze gegevens toetsen aan de informatie in de databanken waarover ze beschikken.

II. Preventieve acties

De sociale partners zullen alle actoren van de sector (werkgevers, opdrachtgevers, werknemers, ...) sensibiliseren aan de hand van informatiecampagnes (via de opmaak van brochures en documentatie op de website, ...), studiedagen of enig ander informatiekanaal over de mogelijkheden om het werk wettelijk te organiseren en de sociale en economische fraude te vermijden.

Deze informatie zal ook worden verstrekt naar aanleiding van doelgerichte acties die zullen worden gevoerd door de inspectiediensten of de sociale partners.

III. Opsporingsacties

a. Rol van de sociale partners.

De ondertekenende partijen nemen er akte van dat de sociale partners vragende partij zijn voor de oprichting, langs wettelijke weg, van een systeem van controle, dat tegelijk doeltreffend is en strookt met de (meer bepaald Europese) wetgeving als instrument voor de opsporing in de strijd tegen de fraude.

Dit systeem zal meer bepaald rekening houden met de toepassing van artikel 37 van de wet van 3 mei 1999, gewijzigd bij artikel 12 van de wet van 24 maart 2003, betreffende het vervoer van zaken over de weg en dat voorziet in de strafrechtelijke medeverantwoordelijkheid van de opdrachtgever, de verlader en de tussenpersoon in het vervoer, met als doelstelling de co-actoren in de verhuisactiviteit te ontraden gebruik te maken van de diensten van een verhuizer en liftservice verstrekker, die niet in orde is met de vervoerreglementering, de veiligheidsvoorschriften, de rij- en rusttijden of die werk verricht of laat verrichten aan een ongeoorloofd lage prijs.

De sociale partners verbinden er zich bovendien toe - wat het sociaal statuut van de werknemers en de detachering betreft - toe te zien op het respect van de aspecten « arbeidsomstandigheden » en « sociale zekerheid ».

Zo verbindt de federatie van werkgevers zich ertoe:

- zijn leden-werkgevers in te lichten over de sociale wetgeving, de arbeidsomstandigheden en de loonvoorwaarden.
- zijn leden-werkgevers er toe aan te zetten uitsluitend een beroep te doen op medeaannemers en onderaannemers (zelfstandigen zonder personeel of werkgevers met personeel) die op regelmatige wijze werken, m.a.w. met respect voor de Belgische en Europese normen in het algemeen en meer bepaald de normen inzake arbeidsrecht, sociale zekerheid, economische wetgeving en het sectorspecifieke bezit van de verhuizerskaarten.
- zijn leden-werkgevers er toe aan te zetten gebruik te maken het model van bedrijfscontracten opgesteld door de federatie.
- zijn leden-werkgevers te stimuleren om een duurzame relatie op te bouwen met de medeaannemers en de onderaannemers op wie ze een beroep doen en in elk onderaannemingscontract te stipuleren dat de medeaannemers zich ertoe verbinden hun personeel conform de wetgeving van de werkplaats te werk te stellen ;
- de bevoegde inspectiediensten de gegevens ter beschikking te stellen waarom deze vragen;
- een bemiddelende dialoog aan te gaan met de werknemersorganisaties wanneer er zich een discussie op bedrijfsniveau voordoet.

De werknemersorganisaties verbinden zich ertoe:

- de werknemers van de sector, met inbegrip van de gedetacheerde werknemers, in te lichten over de sociale wetgeving, de arbeidsomstandigheden en de lonen;
- juridische bijstand te verlenen aan de werknemers die hier nood aan hebben, in het kader van hun werk en de geldende interne reglementen;
- onregelmatigheden te melden aan de bevoegde inspectiediensten;
- een bemiddelende dialoog aan te gaan met de werkgeversorganisatie wanneer er zich een discussie op bedrijfsniveau voordoet.

De sociale partners zijn ten slotte van oordeel dat de doeltreffendheid van dit protocol grotendeels wordt bepaald door samenwerking, uitwisseling van informatie, doeltreffende controles en sancties.

b. Analyse van de bedrijfscontracten.

De bedrijfscontracten en facturen die worden gesloten tussen de klanten en de ondernemingen uit de verhuissector en tussen ondernemingen van dezelfde sector onderling in het kader van co-aannemerschap of onderaannemerschap, kunnen worden onderzocht door de ondertekenende overheden.

Abnormaal lage prijsoffertes en facturen kunnen een indicatie zijn dat de geldende reglementeringen niet worden nageleefd. De "haalbaarheid" van de verbintenissen kan worden onderzocht, rekening houdend met het aantal werknemers dat wordt ingezet en het volume van de prestaties dat wordt gepresteerd door deze werknemers.

c. Rol van de inspectiediensten.

De directie Toezicht op de Sociale Wetten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg controleert of de wettelijk regels, van toepassing op de activiteiten zoals beschreven in de bevoegdheidsomschrijving van het paritair subcomite 140.05 van de verhuizing, worden nageleefd alsook of de werknemers die deze activiteiten uitvoeren, in het bezit zijn van een geldige P-verhuizerskaart (indien ze voor onbepaalde duur zijn aangeworven) of een S-verhuizerskaart (ingeval van tijdelijke tewerkstelling). De verhuizerskaarten dienen door de werkgever te worden aangevraagd bij het Sociaal Fonds Verhuizingen.

De inspecties van de FOD Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening controleren, elk wat hun specifieke bevoegdheden betreft, de naleving van het Sociaal Strafwetboek van 2 juni 2010 (BS 1/7/2010).

IV. Repressieve acties

De sociale partners verbinden zich ertoe aan de met het oog hierop aangeduide vertegenwoordiger van de SIOD de informatie waarover zij beschikken mee te delen betreffende de gevallen van vermoedelijke fraude op sociaal of economisch gebied of in verband met de veiligheid waarvan zij kennis hebben in hun sector.

De inspectiediensten verbinden zich er vervolgens toe – in de mate van het mogelijke en voor zover ze kaderen in de doelstellingen van de dienst - de inlichtingen die ze van dezelfde ambtenaar in toepassing van deze overeenkomst ontvangen, zeer aandachtig te onderzoeken.

Hiertoe kunnen akkoorden worden gesloten tussen de vertegenwoordigers van de ondertekenende partijen die aanwezig zijn in het secretariaat; deze akkoorden zullen meer bepaald betrekking hebben op de te weerhouden criteria en op de procedures voor de communicatie van informatie.

De te weerhouden prioriteiten alsook de verscheidene aspecten die moeten worden gecontroleerd blijven de exclusieve bevoegdheid van de inspectiediensten in functie enerzijds van hun respectievelijke juridische bevoegdheden en anderzijds van het beschikbare personeel en/of de beschikbare middelen en dit zonder schade toe te brengen aan de normale werking van de dienst.

Het gevolg dat wordt gegeven aan de inlichtingen die aldus worden verkregen, behoort uitsluitend tot de bevoegdheid en de beoordeling van de bevoegde inspectiediensten, die zich er echter toe verbinden een onderzoek te organiseren, zodra de verkregen relevante informatie doet vermoeden dat er ernstige sociale of economische inbreuken en/of voortdurende of herhaaldelijke sociale of economische inbreuken worden gepleegd.

In de veronderstelling dat een feitelijke situatie moet worden onderzocht, zullen alle inspectiediensten, of verscheidene ervan, deze controle in de mate van het mogelijke uitvoeren via een gecoördineerde operatie.

Artikel 3. Specifieke rol van het Federaal Aansturingsbureau van de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (afgekort : het Bureau).

Het Bureau moet erop toezien dat de partijen die de overeenkomst hebben ondertekend, hun verbintenissen goed uitvoeren.

Het Bureau zal de ondertekenende partijen steun bieden om preventieve acties te voeren.

Indien nodig zal het Bureau de controleacties van deze inspectiediensten coördineren.

Artikel 4. Contacten met andere instanties.

Het Federaal Aansturingsbureau zal de Arbeidsauditeurs via de Arrondissementscellen op de hoogte brengen van het bestaan van dit protocol van samenwerking.

Ze zullen informatie krijgen betreffende de draagwijdte van de acties die worden gevoerd in het kader van deze overeenkomst.

De ondertekenende partijen kunnen tevens initiatieven nemen om een samenwerking op te zetten of te versterken met hun collega's of met gelijkaardige organisaties in het buitenland.

Op het vlak van de inspectiediensten zal het initiatief vooral tot doel hebben een uitwisseling te waarborgen van de gegevens die nuttig zijn voor het afwerken van de dossiers van elke dienst en dit op een systematische manier wanneer een administratief samenwerkingsakkoord wordt gesloten met de Staat waarvan de buitenlandse natuurlijke of rechtspersoon afkomstig is.

Artikel 5 – Functioneringswijze van het akkoord

De ondertekende partijen duiden hun vertegenwoordigers aan, die het permanente contactpunt vormen om de goede werking van het akkoord te waarborgen.

Het is samengesteld uit 10 vertegenwoordigers van de ondertekenende partijen: één van de Sociale Inspectie, één van de inspectie Toezicht op de Sociale Wetten, één van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, één van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, één van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling, en één van het Federale Aansturingsbureau, 2 van de representatieve werknemersorganisaties en 2 van de werkgeversorganisaties. Het vergadert ten minste één keer per jaar op uitnodiging van de SIOD.

Deze vertegenwoordigers zijn belast met de volgende opdrachten:

- deelname aan vergaderingen & studiemomenten, waarbij ontdekte of vermoede fraudefenomenen worden besproken, al dan niet met uitnodiging van personen of deskundigen die pertinente informatie kunnen meedelen over het voorwerp van het samenwerkingsakkoord of die van bijzonder belang zijn voor het voorwerp van het akkoord (bijvoorbeeld : de voorzitter van de Commissie partnerschap, de Voorzitter van het bevoegde paritaire comité, een vertegenwoordiger van de FOD Financiën ...) ;
- voorstellen voorleggen aan de ondertekenende overheden om de methodologie of de controlemiddelen te verbeteren ;
- jaarlijks de toepassing van de overeenkomst evalueren;- nieuwe doelstellingen of wijzigingen in de bestaande reglementering (bijvoorbeeld in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid, van de "werfaangifte" en van de aanwezigheidsregistratie, criteria die noodzakelijk zijn om een onderscheid te maken tussen de statuten van loontrekkende werknemers en zelfstandigen...) bespreken.

De dagelijkse werkingskosten van het akkoord worden gedragen door de ondertekende partijen, waarvan iedere partij de kosten voor zijn taken draagt.

Het dagelijkse beheer van het samenwerkingssecretariaat zal worden waargenomen door een ambtenaar die zal worden aangeduid door het Federaal Aansturingsbureau binnen de coördinatoren van SIOD en die, de hoedanigheid van sociaal inspecteur heeft.

Artikel 6 - Burgerlijke partijstelling door de sociale partners

Dit protocol heeft tot doel de betrokken beroepsorganisaties van werkgevers en werknemers de mogelijkheid te bieden zich burgerlijke partij te stellen in procedures inzake illegaal werk of sociale fraude, wanneer de feiten van die aard zijn dat ze schade toebrengen aan de belangen die ze moeten verdedigen en bevorderen.

Artikel 7 – Bekendmaking

De ondertekenende partijen die dit wensen, kunnen op eigen verantwoordelijkheid en met respect voor de bepalingen betreffende de persoonlijke levenssfeer de globale evaluatie van de ondernomen acties bekend maken.

Dezelfde ondertekenende partijen zullen ook instaan voor de publicatie van deze samenwerkingsovereenkomst op hun respectieve website en in hun eventuele respectieve tijdschriften. Er zullen linken worden gelegd tussen de verscheidene websites.

Artikel 8 – Evaluatie

Elk jaar, na een periode van twaalf maanden vanaf de ondertekening van deze overeenkomst, zal het permanent contactpunt de uitvoering ervan evalueren.

Hiertoe zal elke deelnemende partij jaarlijks een statistiek betreffende de vastgestelde inbreuken bezorgen aan de ambtenaar die belast is met het dagelijks beheer van het samenwerkingssecretariaat.

De evaluatie zal enerzijds betrekking hebben op de onregelmatigheden die werden vastgesteld en de aard ervan en, in de mate van het mogelijke, op het gevolg dat door de gerechtelijke en administratieve overheden daadwerkelijk gegeven werd aan de vastgestelde inbreuken.

Anderzijds zal het nut van de informatie die door de organisaties wordt meegedeeld, ook worden geëvalueerd.

Op basis van de resultaten van de analyse die aldus wordt uitgevoerd, zullen de ondertekenende partijen voorstellen kunnen formuleren met het oog op de verbetering van de werking van deze overeenkomst.

De conclusies van deze evaluatie zullen ter info worden bezorgd aan het bevoegd paritair comité.

Voorbeelden van mogelijke misbruiken of onregelmatigheden in het paritair subcomite van de verhuizing :

- Met personeel verhuis activiteiten uitoefenen, als hoofdactiviteit, zonder ingeschreven te zijn onder RSZ code 084.
- Verhuis activiteiten uitoefenen zonder dat de presterende werknemers hetzij voltijds, hetzij deeltijds zijn ingeschreven.
- Niet of deels niet factureren (btw ontduiking) van diensten en prestaties.
- Niet-betaling overuren, feestdagen, gewaarborgd loon bij ziekte.
- Misbruik maken van tijdelijke werkloosheid.
- Niet naleven rij- en rusttijden.
- Niet naleven van de wetgeving op het vervoer voor rekening van derden, zoals bv. de gestelde voorwaarden betreffende vestiging, betrouwbaarheid, vakbekwaamheid, financiële draagkracht, vervoervergunning en transportdocumenten.
- Indien gewerkt wordt met onderaannemers uit binnen- of buitenland:
 - werken met onderaannemers die op hen van toepassing zijnde wetgeving niet naleven;
 - werken met schijnzelfstandigen.
- Werknemers te werkstellen voor verhuis activiteiten, zonder dat in het bezit van een geldige P- of S- verhuizerskaart.
- Opeenvolging & frequentie (dag)contracten van bepaalde duur;
- Aanvaarden van cash-betaling (verbod op cash betaling van bedragen boven de 3000 euro, vanaf 1/1/2014)
- Werken met gedetacheerde werknemers, zonder de van toepassing zijnde wetgeving en algemeen verbindend verklaarde C.A.O.'s na te leven, zowel in hoofde van de opdrachtgever, als in hoofde van degene die de werknemers ter beschikking stelt.
-

De bevoegdheid van het paritair subcomite van de verhuizing is omschreven in het Koninklijk Besluit van 6 september 2012 – Belgisch Staatsblad 9 oktober 2012.

Artikel 9 – Duur van de overeenkomst.

De overeenkomst wordt gesloten voor een duur van 12 maanden.
Ze wordt telkens stilzwijgend verlengd voor dezelfde periode voor zover geen van de partijen per aangetekend schrijven de andere partijen laat weten dat ze deze niet meer wenst te verlengen.

Opgemaakt te Brussel, op 28 september 2016

Voor de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg,

Pierre-Paul MAETER,
Voorzitter van het Directiecomité,

Voor de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid,

Frank VAN MASSENHOVE,
Voorzitter van het Directiecomité,

Voor de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid,

10. Koen SNYDERS,
Administrateur-generaal,

Voor de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening,

co

W. LANGENRAERT

Georges CARLENS,
Administrateur-generaal,

Voor de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie,

Jean-Marc DELPORTE,
Voorzitter van het Directiecomité,

Voor de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst,

Michel ASEGLIO, Directeur

Philippe De Backer, Staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale fraude,

Voor de Belgische Kamer der Verhuizers,

Luc CHRISTIAENS, Voorzitter

Didier PIERRE, Ondervoorzitter en Voorzitter Sociaal Fonds Verhuizingen

Voor ACV/Transcom,

Jan SANNEN, algemeen sectorverantwoordelijke

Voor BTB/ABVV,

John REYNAERT, adjunct van de federaal secretaris